

LÄÄKKEET – KANSANTERVEYTTÄ VAI ELINKEINOPOLITIIKKA

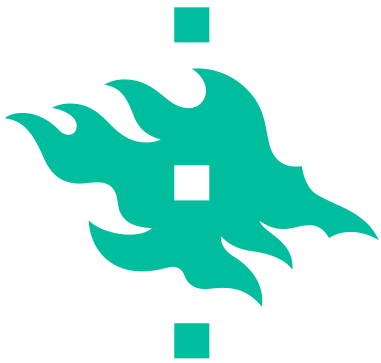
Tutkimusta lääkepolitiikan tueksi – FIMEAn seminaari

Reijo Kärkkäinen

Yliopisto-opettaja

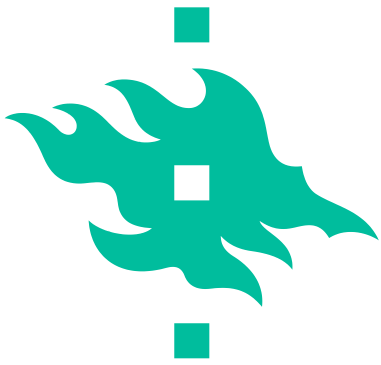
Farmakologian ja lääkehoidon osasto

Kuopio 10.9.2015

Agenda

- Miten *tavara* muuttuu *terveyshyväksi* ja miten terveyspolitiikka sanoo viimeisen sanan
- Lääkealan toimijoilla on *erilaisia rooleja* – silti niitä yhdistää yhdessä laadittu lääkepolitiikka 2020 – mahtaako se sitoa myös poliitikkoja
- *Viranomaiset ja EU* näkevät asiat omista näkövinkkeleistään
- Tarvitaan elinkeinopolitiikan ja lääkepolitiikan (terveyspolitiikan) *yhteensovittamista*

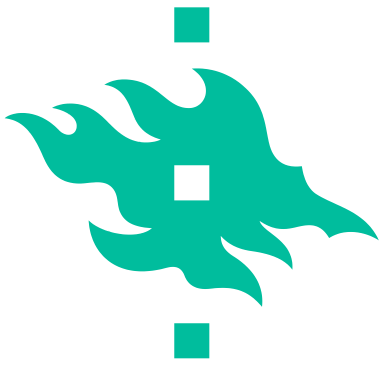
Lääkepolitiikka ja elinkeinopolitiikka

- **Lääketeollisuus** (elinkeinopolitiikka)
 - tuotekehitys, työ, pääoma, teknologia, markkinointi
 - *lääke tavarana/tuotteet*
- **Lääkejakelu** (lääkepolitiikka/elinkeinopolitiikka)
 - lääketukkukaupat
 - apteekit
- **Lääkkeiden käyttö** (terveyspolitiikka/lääkepolitiikka)
 - lääke – terveyspalvelut – apteekki
 - *lääke terveyshyvä*

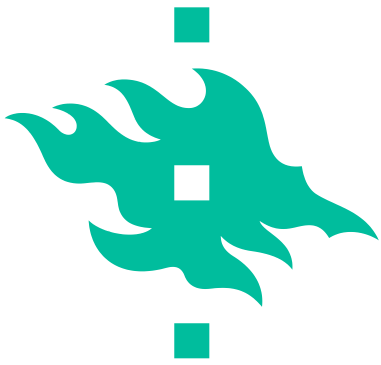
Lääkealan toimijat

TEOLLISUUS	TUKKU	APTEEKKI
konsolidoituminen	vertikaalinen integraatio	jakelu+palvelu
kilpailu	uudet palvelut	uudet palvelut
lääkekorvaukset	sähköinen kauppa	sähköinen kauppa
imago	kumppanuudet	kilpailu
ympäristövastuu		SOTE: rooli terveydenhuollossa
”potilaan iholle”		sääntely
LÄÄKEPOLITIIKKA	LÄÄKEPOLITIIKKA	LÄÄKEPOLITIIKKA

Lääkepolitiikkaa vai elinkeinopolitiikkaa

- **HALLITUS**
 - Rakennepoliittiset uudistukset/kärkihankkeet
 - Sääntelyn purkaminen
- **STM**
 - SOTE
 - Lääkelain muutokset (ml. kokonaisuudistus)
- **FIMEA**
 - Apteekkipalvelujen kehittäminen
- **TEM**
 - Kilpailupolitiikka (EU)
- **KKV**
 - Lääkejakelujärjestelmän muutokset (esityksiä)

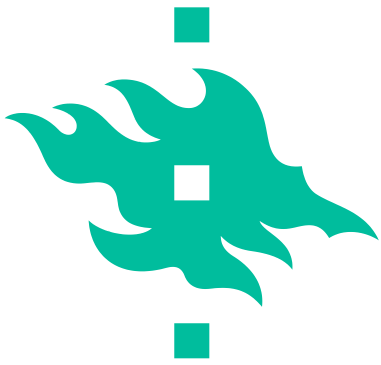
Lääkepolitiikkaa vai elinkeinopolitiikkaa - EU

- **EU Komissio**

- DG SANCO (lääkkeet) vai
- DG ENTR /DG MARKT/DG COMP/DG INFO SOC
- kuka validioi käytettävät argumentit
- terveyspolitiikkaa vai elinkeinopolitiikkaa
- Palveludirektiivi (2006)

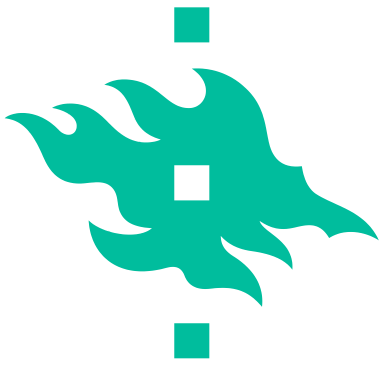
- **ECJ**

- Ratkaisu 19.5.2009: C-531/06 (Italia) sekä C-171/07 ja 172/07 (Saksa)
- Oikeudellinen kysymys: Voiko jäsenvaltio asettaa rajoituksia palvelujen ja pääomien vapaalle liikkuvuudelle (sisämarkkinaperiaate) kun kyseessä on apteekkitoiminta (eli terveyspalvelu)
- Vastaus: Voi asettaa, jos siihen on yleisen edun mukainen pakottava syy. Jäsenvaltioiden oikeus päättää itse terveyspalveluidensa järjestämisestä (läheisyysperiaate) säilyy

Lääkkeet – kansanterveyttä VAI elinkeinopolitiikkaa

- ei VAI
- vaan SEKÄ ETTÄ
- ei ihan helppo yhtälö varsinkaan apteekkeille

Tutkimusta lääkepolitiikan tueksi

- **ONGELMAT**
- Lääkepolitiikka
 - halun puute
 - osaamisen puute
- Tutkimus
 - fokusointi hukassa
 - koordinaation puute (FIMEAlla rooli)